

Satakunnan ammattikorkeakoulu
Satakunta University of Applied Sciences

MAARIT SORRELA

Osamaksu, lasku vai kulutusluotto? Kuluttajien valinnat ja mahdolliset vaikutukset talouteen

LIIKETALouden TUTKINTO-OHJELMA
2026

TIIVISTELMÄ

Sorrela Maarit: Osamaksu, lasku vai kulutusluotot? Kuluttajien valinnat ja mahdolliset vaikutukset talouteen
Opinnäytetyö AMK
Tutkinto-ohjelma: Liiketalous
Maaliskuu 2026
Sivumäärä: 37

Tämä opinnäytetyö kirjoitettiin Satakunnan ammattikorkeakoulussa liiketalouden linjalla. Suuntautumisena oli talous- ja finanssipuolen opinnot.

Tutkimuksen tavoitteena oli selvittää miten osamaksun, laskun tai kulutusluoton valinta maksutavaksi vaikuttaa talouteen ja velkaantumiseen.

Opinnäytetyössä käsiteltiin eri maksutapoja ja tuotiin esille lakeja jotka vaikuttavat maksutapojen sääntelyyn ja kuluttajan asemaan.

Työssä käsiteltiin myös suomalaisten velkaantumista isommassa kuvassa ja velkaantumista aikajanalla 2000 luvulta nykyhetkeen.

Opinnäytetyössä tutkittiin lisäksi kuluttamiseen vaikuttavista tekijöistä ja liika-velkaantumisesta.

Työssä viitattiin myös kansainvälisiin lähteisiin ja tutkimuksiin ja tuotiin esille sieltä löytyneitä tuloksia aiheeseen liittyen.

Opinnäytetyön tutkimusmetodi oli kirjallisuuskatsaus. Työssä käytettiin aiheeseen liittyvää kirjallisuutta, haastatteluja, tutkimuksia ja artikkeleita sekä selvityksiä ja työraportteja. Opinnäytetyö koottiin näiden tietojen pohjalta ja lopuksi kerrottiin työn tulokset ja johtopäätökset

Työn tuloksena todettiin, että BNPL-markkinat ovat suosittu ja kasvava ilmiö niin Suomessa kuin maailmanlaajuisesti.

Osan BNPL-maksutapojen tutkimusten mukaan BNPL- käyttö voi aiheuttaa kuluttajilla lisäkuluttamista ja osittain lainanottoa johon kaikki kuluttajat eivät ole täysin varautuneita tai varmistuneita maksukyvystään. Taloudelliset haasteet tulevat esille lainan kertymisen myötä ja äkillisten elämänmuutosten yhdistyessä. Osassa tutkimuksissa ei havaittu merkittävää yhteyttä BNPL-maksutapojen ja velkaantumisen suhteen tai sitä ei pystytty todentamaan. Tuloksissa huomattiin myös vaihtelevuutta ja todettiin, että tutkimuksia aiheesta on vielä varsin vähän.

Johtopäätöksenä todettiin, että kuluttamisen lisääntyminen voi aiheuttaa lisävelkaantumista ja maksuvaikeuksia, varsinkin jos taloustilanne velanottajalla äkillisesti muuttuu. Kuluttamisen helppous saattaa aiheuttaa harkitsematonta velanottoa ja kuluttamista. Markkinointi ja helpot vaihtoehdot maksutavoissa houkuttelevat ihmisiä lisäkuluttamaan, mikä voi aiheuttaa velkaantumista.

Avainsanat: Buy Now, Pay Later, BNPL-maksutavat, verkkokauppaostaminen, lasku, osamaksu, laina

Abstract

Sorrela, Maarit

Installment Payments, Invoices or Consumer Credit? Consumers' Choices and Their Possible Economic Impacts

Bachelor's Thesis

Degree Programme in Business Administration

March 2026

Number of pages: 37

This bachelor's thesis was completed at Satakunta University of Applied Sciences in the Degree Programme in Business Administration, with a specialization in finance and economics.

The main research question of the thesis was whether the use of loan-based payment methods increases consumer indebtedness. The study examines different payment methods, such as invoices, installment payments, and Buy Now, Pay Later (BNPL) services, and reviews the legislation regulating these payment methods and protecting consumers.

The results of the study showed that BNPL markets are a popular and growing phenomenon both in Finland and globally.

The thesis also explores the broader development of household indebtedness in Finland from the early 2000 s to the present day. In addition, factors influencing consumer behavior and over-indebtedness are discussed. International studies and research findings related to the topic are also reviewed.

The research method used in this thesis was a literature review. The material consisted of academic literature, interviews, studies, articles, reports, and official publications related to the topic. Based on this material, conclusions were drawn regarding the relationship between loan-based payment methods and consumer indebtedness.

According to some studies on BNPL payment methods, the use of BNPL can lead to increased consumption and, in some cases, borrowing that not all consumers are fully prepared for or certain about in terms of their repayment capacity. Financial challenges may arise as debt accumulates, especially when combined with sudden life changes. However, some studies did not find a significant relationship between BNPL payment methods and indebtedness, or the connection could not be clearly verified. The results also showed variability, and it was noted that there is still relatively limited research on the topic.

In conclusion, increased consumption may lead to additional indebtedness and payment difficulties, particularly if the borrower's financial situation changes unexpectedly. The ease of consumption may encourage impulsive borrowing

and spending. Marketing and convenient payment options can attract consumers to spend more, which in turn may contribute to indebtedness.

Keywords: Buy Now, Pay Later, BNPL payment methods, online shopping, invoice, installment payment, loan

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	6
2 OPINNÄYTETYÖN LÄHTÖKOHDAT	7
2.1 Työn tavoite ja ajankohtaisuus	7
2.2 Tutkimus- ja aineistonkeruumenetelmät.....	9
3 BUY NOW PAY LATER- MAKSUTAVAT JA VERKKOKAUPPAOSTAMINEN.....	10
3.1 Kuluttajaluotot.....	13
3.2 Osamaksut	14
3.3 Laskulla maksaminen.....	15
3.4 Luottokortti.....	15
3.5 Luottokorttien sääntely	16
3.6 Kuluttajansuojalaki ja kulutusluotot	16
4 YKSITYISKULUTTAJAN TALOUS JA VELKAANTUMINEN	18
4.1 Kuluttajan talous ja velkaantuminen.....	18
4.2 Velkaantumisen mahdollisia syitä ja ylivelkaantumisesta	19
4.3 Kulutuskäyttymiseen vaikuttavia tekijöitä	19
5 TULOKSET	21
5.1 Menetelmien käyttö	21
5.2 BNPL maksutapojen käyttöä kotitalouksissa ja vaikutusta kuluttajakäyttymiseen	22
5.3 Ulkomaalaisia BNPL-raporttien tuloksia	23
5.4 Kulutusluottojen vaikutukset kuluttamiseen ja velkaantumiseen.....	26
5.5 BNPL-Käyttäjät.....	28
6 JOHTOPÄÄTÖKSET	30
7 POHDINTA	33
LÄHTEET	34

1 JOHDANTO

Opinnäytetyöni liittyy talous- ja finanssipuoleen, johon erikoistun opinnoissani. Tutkin työssäni, miten lainapohjaisten tai maksuaikapohjaisten maksuvalintojen valinta vaikuttaa kuluttajien kuluttamiseen ja velkaantumiseen.

Opinnäytetyöni käsittelee kuluttajien valintaa maksutavan suhteen silloin, kun he tekevät ostoksia verkkokaupoissa ja sen mahdollista vaikutusta kuluttajien taloustilanteeseen. Erityisesti keskityn tilanteisiin, joissa kuluttaja valitsee maksutavaksi osamaksun, laskun tai kulutusluoton.

Halusin tutkia kyseistä aihetta, sillä tämä koskettaa monia ihmisiä päivittäisessä elämässä, mutta tutkimusaiheena tämä on vähemmän käytetty. Englanninkielisenä löysin aiheesta tutkimustuloksia. Monessa velkaantumiseen liittyvässä raportissa mainitaan asia velkaantumiseen liittyvänä tekijänä.

Valitsin juuri nämä maksutavat, sillä nämä ovat yleisimpiä maksutapoja verkkokaupoissa. Tutkin opinnäytetyössäni maksuaikaa tarjoavien tai luotollisten maksutapojen mahdollista vaikutusta kuluttajien talouteen sekä velkaantumiseen. (KVV,2025, kohta 2.4 maksutavat).

Kotitalouksien velkaantuminen on kasvanut 20 vuoden sisällä ja opinnäytetyölläni pyrin selvittämään, vaikuttaako näiden lainapohjaisten tai maksuaikapohjaisten maksutapojen valinta ihmisten talouteen ja velkaantumiseen. (Valtiovainministeriö, 2019, s.12).

Työni menetelmä on kirjallisuuskatsaus. Kirjallisuuskatsaus on tutkimustapa, jolla tutkitaan tutkijoiden alkuperäistutkimuksia. Tutkimus tehdään olemassa olevan tiedon arvioimiseksi, tunnistamiseksi, tulkitsemiseksi ja yhdistämiseksi. Metodien avulla tiivistetään alkuperäistutkimusten olemassa oleva ja

olennainen tieto aiheesta ja tehdään keskeiset johtopäätökset koskien ennalta asettuun tutkimuskysymykseen. (Vilkka, 2023, kohta 1.1.1.)

Opinnäytetyössäni teoreettinen viitekehys on narratiivinen, eli sisällöltään ja luonteeltaan kuvaileva kirjallisuuskatsaus. Teoreettinen viitekehys on luonteltaan usein lähteiden kokoamisen prosessi missä onkin olennaista lähteiden sisällöllinen valinta. Kirjoittaja valitsee tutkimuksia suhteessa aiheeseen ja siitä muodostettuun tutkimuskysymykseen. Teoreettisen viitekehysten sisältö tapahtuu siten, että tekijä jatkuvasti reflektoi suhteessa tutkimuskysymykseen ja löydyttyyn aineistoon, jolla opinnäytetyön teoreettinen viitekehys paikannetaan alan keskusteluun. (Vilkka, 2023, kohta 4.21 Opinnäytetyön teoreettinen viitekehys).

2 OPINNÄYTETYÖN LÄHTÖKOHDAT

2.1 Työn tavoite ja ajankohtaisuus

Opinnäytetyöni käsittelee kuluttajien valintaa maksutavan suhteen silloin, kun he tekevät ostoksia verkkokaupoissa. Erityisesti keskityn tilanteisiin, joissa kuluttaja valitsee maksutavaksi osamaksun, laskun tai kulutusluoton.

Työni tavoitteena on tuoda esille, millä tavoin näiden maksutapojen käyttö vaikuttaa ihmisten kuluttamiseen, talouteen ja velkaantumiseen. Tarkoituksena on lisätä ymmärrystä siitä, miksi tai milloin kuluttajat valitsevat lainapohjaisia maksutapoja, sekä millaisia taloudellisia seurauksia näillä valinnoilla voi olla.

Tutkimuskysymykseni on:

Miten osamaksun, laskun tai kulutusluoton valinta maksutavaksi vaikuttaa talouteen ja velkaantumiseen?

Apukysymykseni on: Vaikuttaako lainapohjaisten maksutapojen valinta ihmisten kuluttamiseen.

Opinnäytetyön aihe on ajankohtainen mm. verkkomaksamisen yleistymisen vuoksi. Kuluttajille tarjotaan erilaisia maksutapavaihtoehtoja ja internetin kautta tapahtuva ostaminen menee monella kuluttajalla kiviliikkeessä asioinnin edelle.

Verkkopankkimaksutavat ovat yleisin maksutapa suomalaisten verkkokauppaostoksissa, mutta erityisesti luotto- ja pankkikorttien sekä mobiilimaksuratkaisujen, kuten Google Payn ja Apple Payn, käyttö on lisääntynyt vuoden 2024 jälkeen. (Postnord. 2025, s.12.)

Tilastotietokeskuksen mukaan vuonna 2021 verkkokauppa koki murroksen johon vaikutti osaltaan 2020 vuoden pandemia, mikä lisäsi ihmisten internetin käyttöä. Palveluiden kysyntä heikkeni ja tavaroiden ostaminen lisääntyi vuosina 2020–2021. (Tilastokeskus, 2021, s.1–3.)

Tutkimuksen mukaan, 57 prosenttia 16–89-vuotiaista suomalaisista oli ostanut jotain internetistä viimeisten 3 kuukauden aikana. Tavaroiden ostaneiden osuus kasvoi, mutta erilaisia palveluita ostaneiden osuus supistui. Ikäjakaumalta 16–89-vuotiaista suomalaisista 93 prosenttia käytti internetiä ja 82 prosenttia käytti useasti päivässä. Tiedot käyvät ilmi Tilastokeskuksen vuoden 2021 väestön tieto- ja viestintäteknikan käyttö -tutkimuksesta. (Tilastokeskus, 2021 s. 1–2.)

Verkkokaupan viisi suosituinta tuoteryhmää olivat vuonna 2021 vaatteet (kenkät, asusteet yms.), rahapelaaminen, ravintoloiden ruoka-annokset kotiin kuljetettuna, elokuvien ja tv-sarjojen katsominen tai lataaminen verkosta ja musiikin kuuntelu verkon kautta. (Tilastokeskus, 2021, s.3.)

Kuten tilastokeskuksen tutkimuksessa on todennettu, on ruoan tilaaminen lähettipalvelun kautta on myös yleistynyt ilmiö. Klarna palvelun kautta asiakas voi valita mm. lasku- tai osamaksuvaihtoehdon tilatessaan. Sami Kieksin

tuottama Yle-areenan dokumentti käsittelee velkaantuneita nuoria. Dokumentissa kuvataan mm. Mira nimistä nuorta naista, joka kertoo velkaantuneen ruokatilauksilla, jotka hän on ottanut osamaksulla. Kyseisellä henkilöllä on talousvaikeuksia osamaksujen vuoksi. (Kieksi, 2026).

Aikaisemmin yleisimmät maksuvaihtoehdot olivat käteinen ja pankkikortti, mutta nykyään käteinen ei edes käy kaikissa liikkeissä ja maksupäätteen lisäksi fyysisissä kaupoissakin voi maksaa esimerkiksi luotolla, esimerkkinä Hennes&Mauritz ketjun liikkeen tililuotto. Verkkokaupat tarjoavat monia erilaisia maksuaika- sekä lainapohjaisten maksutapoja, ja monet niistä ovat hyvin tunnettuja kuluttajien keskuudessa.

Payments European tutkimuksen mukaan suomalaiset maksavat mieluummin kortilla (77 %) kuin käteisellä. (Payments Europe, 2025.)

2.2 Tutkimus- ja aineistonkeruumenetelmät

Tee opinnäytetyöni käyttämällä tutkimusmetodina kirjallisuuskatsausta.

Kirjallisuuskatsaus tutkimusmetodina tarkoittaa sitä, että käytetään aiemmin tehtyjä aiempia alkuperäistutkimuksia, esimerkiksi vertaisarvioituja tieteellisarikkeleita. Tutkimuskohteena ovat alkuperäiset tutkimukset, johtopäätökset, teorit, menetelmät ja käsitteet, aineistot ja tutkimuskohteet. Kirjallisuuskatsauksen tavoite on arvioida, tunnistaa, tulkita ja yhdistää olemassa olevista tutkimuksista tietoa ja vastata mahdollisimman kattavasti tutkimuskysymykseen. (Vilkkä, 2025, kohta kirjallisuuskatsaus tutkimusmetodina.)

En halunnut lähteä rajaamaan liikaa aihetta, esimerkiksi että keskityn vain opiskelijoihin tai nuoriin, perheellisiin tai yksinasuviin vaan halusin selvittää, löytyykö tutkimuksista tuloksia siitä, ketkä käyttävät eniten BNPL-maksutapoja. Halusin myös tarkastella, saanko tietoon, onko tiettyä ikäryhmää tai vaikuttaako kuluttajan henkilökohtainen taloudellinen tilanne ihmisten valintoihin BNPL-käytössä.

Työhöni löysin lähteitä mm. Valtioneuvoston tekemistä selvityksistä ja julkaisuista, jotka kertoivat suomalaisten velkaantumisesta ja sen ympärillä olevista ilmiöistä. Käytin kirjallisuuden lähteitä, joissa mm. kerrottiin lain vaikutuksesta kulutusluottoihin ja niiden sääntelyyn, yritysten markkinoinnista ja osamaksukaupasta. Englanninkielisenä löysin artikkeleita ja tutkimuksia jotka käsitelivät 'osta nyt, maksa myöhemmin' -ilmiötä. Suomalaisia tutkimuksia juuri tästä ilmiöstä (BNPL-maksamisesta) en suoranaisesti löytänyt, mutta velkaantumisesta kylläkin ja aihetta sivuutettiin niissä.

Edellä mainittujen lähteiden avulla ja lisäksi myös muiden tekemien haastattelujen sekä artikkelien pohjalta kokosin teoriani opinnäytetyöhöni. Tunnistin ja analysoin muiden saamia tuloksia ja selvityksiä yhdistellen niitä saadakseni vastauksia tutkimuskysymykseeni.

Tiedon haun aloitin määrittelemällä keskeisiä sanoja, kuten osamaksu, kulutusluotto, ylivelkaantuminen, kuluttajakäyttäminen, BNPL, consumers behavior, payment, dept, credit, spending. Kyseiset sanat olivat keskeisiä opinnäytetyön kannalta, koska ne vastasivat tutkimusaihetta. Hyödynsin opinnäytetyössäni sekundääriaineistoja eli jo olemassa olevia tilastoja ja tutkimuksia aiheesta.

3 BUY NOW PAY LATER- MAKSUTAVAT JA VERKKOKAUPPA-OSTAMINEN

BUY NOW-PAY LATER-maksutavoilla tarkoitetaan maksutapoja, joissa ostos tehdään, sillä hetkellä, mutta tosiasiallinen maksaminen tapahtuu myöhemmin. (Stripe, 2025, kohta "what is buy now, pay later (BNPL).")

BNPL-maksutapoihin kuuluvat mm. osamaksu, laskulla maksaminen ja luottokorttimaksaminen. Käsitelen nämä kyseiset maksutavat omissa luvuissaan tarkemmin alkaen 3.1 luvusta.

Noin 380 miljoonaa ihmistä käyttää BNPL-palveluja maailman laajuisesti, 2024 vuoden lukujen mukaan. Tähän on ennustettu kasvua 670 miljoonaan vuoteen 2028 mennessä, jolloin kasvu olisi 107 % neljässä vuodessa. (Censuswide, 2026.)

Suomalaisista käyttäjistä ”osta nyt, maksa myöhemmin”- maksutapaa käytti yli kolmasosa kuluttajista vuonna 2024. 37 % kuluttajista suosi BNPL-maksutapoja verkkokaupassa tai verkkomaksuissa joka ylitti eurooppalaisen keskiarvon 23 prosentilla. (Payments Europe, 2025.)

Verkko-ostamisella tarkoitetaan netin välityksessä ostettavia tuotteita tai palveluita. Nettiostamisesta on tullut olennainen osa kuluttajakäyttäytymistä EU:ssa. Verkosta ostettuja palveluita tai tuotteita osti 2024 vuonna 77 % internetin käyttäjistä. 2010 vuodesta 2024 vuoteen sähköisten ostosten kasvu on ollut 20 prosenttiyksikköä. (Eurooppa-neuvosto, 2025, kohta sähköinen kaupankäynti.)

Vuonna 2024 eniten verkko-ostoksia teki 24–44-vuotiaat nuoret ja keski-ikäiset EU:ssa. (Eurooppa-neuvosto, 2025, kohta sähköinen kaupankäynti.)

Vuonna 2023 Wolt-ruokalähetti palvelu otti yhdeksi maksuvaihtoehdoksi Klarnan, mikä tarjoaa osamaksuja tai laina-aikaa laskun maksamiseen. Kuluttajat pystyvät siis ostamaan ruokaa velaksi. (Klarna, 2023.)

Verkkokaupan tarjoamat eri maksuvaihtoehdot kuluttajille saa verkkokaupan ylläpitäjä päättää itse. Vaihtoehdot eivät saa kuitenkaan muodostua kuluttajille kohtuuttomiksi, kuten välttämättömien hyödykkeiden saatavuuden rajoitteeksi. Yksityiskohtainen erityissääntely, joka on varsin laaja, koskee kuluttajaluottojen tarjontaa. (KVV,2025, kohta 2.4 maksutavat.)

Kilpailu- ja kuluttajavirasto (KVV) kertoo, että maksutapoja koskeva lainsäädäntö verkkokaupoissa määräytyy maksutapaa tarjoavan yrityksen toiminnan luonteen perusteella ja maksutavan ominaispiirteiden perusteella. (KVV,2025, kohta 2.1 maksutapoja koskeva sääntely.)

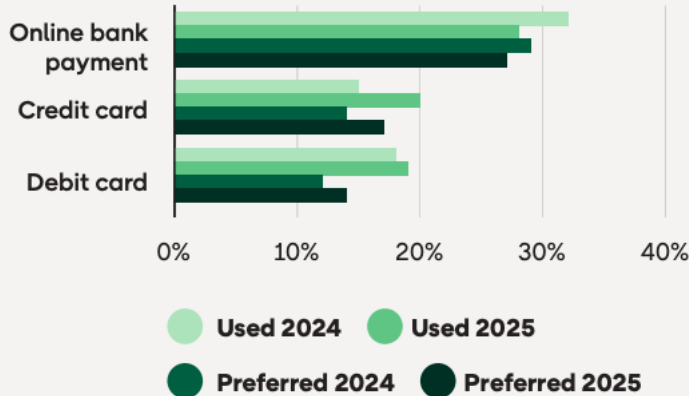
Maksutapoja koskevat tietyltä osin samat yleiset säännöt, mutta osittain on olemassa maksutapakohtaiset erityissäännökset esim. luottokorttimaksamista koskien. Luottokortti maksamisesta puhun luvussa 3.4 tarkemmin. (KVV, 2025, kohta 2.1 maksutapoja koskeva sääntely.)

Verkkomaksamisessa oletusvalintana ei saa asettaa mitään maksutapaa verkkokauppaan. Kuluttajan kuuluu itse valita maksutapa ilman automaattista oletusvalintaa jokaisen sopimuksen yhteydessä eikä oletusvalintaa saa asettaa edes aikaisemman oston perusteella. (tässä poikkeuksena osa sähköisistä keustosopimuksista kuten esimerkiksi musiikkipalvelutilaukset, jotka on sovittu nimenomaisesti ja selvästi). (KVV, 2025, kohta 2.1 maksutapoja koskeva sääntely.)

Pohjoismaihin tekemän Postnordin tekemän tutkimuksen (2025) mukaan verkkopankkimaksaminen on vähentynyt ja muiden maksutapojen suosio on kasvanut edelliseen vuoteen verraten verkkokaupoissa. Esimerkiksi luotto- ja pankkikortit sekä mobiilimaksut, kuten Google Pay ja Apple Pay, ovat yleistyneet vuoden 2024 jälkeen. Tätä muutosta selittää erityisesti vanhempien kuluttajien vähenevä kiinnostus verkkopankkimaksuja kohtaan. Jos trendi jatkuu samanlaisena, verkkopankkimaksaminen vähenee entisestään tulevaisuudessa. (Postnord. 2025, s. 12.)

Taulukko 1. Postnordin raportin mukainen taulukko suomalaisten maksutavoista vuosina 2024–2025 verkko-ostoksissa. (Postnord, 2025, s.22.)

Used and preferred payment methods during last purchase

3.1 Kuluttajaluotot

Kuluttajaluotolla tarkoitetaan luottoa, jonka luotonantaja sopimuksen mukaan myöntää tai lupaa myöntää kuluttajalle lainana, maksunlykkäyksenä tai muuna taloudellisena järjestelyinä. Kuluttajaluottoja ovat mm. opinto- ja asuntolainat sekä erilliset kulutusluotot. Kulutusluottoja on hyvin monenlaisia kerta- ja jatkuvia luottoja, joita tarjoavat pankit, että rahoitusyhtiöt. Erilaisia kulutusluottoja ovat esimerkiksi korttiluotot, luotolliset tilit, osamaksuluotot, joustolainat ja pikaluotot. Opinnäytetyössäni keskityn maksuvaihtoehtoista osamaksuun, luottokortilla maksamiseen ja laskulla maksamiseen. (Kuluttajaliitto, n, d. kohta kuluttajaluotto maksuvaihtoehtona).

Suomen asiakastiedon mukaan monen kuluttajan talousongelmien taustalta löytyy maksamattomat kulutusluotot. 2024 vuonna 63 % velkomustuomioista johtui erilaisista maksamattomista kulutusluotoista, kuten tili, kerta- ja kulutusluotoista. (Asiakastieto, 2024, kohta uutiset ja tilastot.)

Myös Majamaan ja Rantalan selvityksessä (Katsaus viime vuosien ylivelkaantumiskehitykseen) tuodaan esille, että luotonottoa ja velkaantumista on

lisännyt ”osta nyt-maksa myöhemmin mentaliteetin vakiintuminen. (Poppe, 2008, viitattu lähteessä Majamaa ja Rantala, 2020, s.14.) Selvityksessä todetaan, että kuluttajat pitävät itseään luottokelpoisina, koska heille myönnetään lainaa. (Majamaa & Rantala, 2020, viitattu lähteessä Rantala& Tarkkala, 2010). Usea kuluttaja ottaakin lisää lainaa, vaikka takaisinmaksukykyä ei olisi. (Majamaa & Rantala viitattu lähteessä Kontkanen& Lång, 2018.) Tähän on pyritty vaikuttamaan sääntelyn keinoin siten, että luotonantajan vastuuta on lisätty ja luotonantajan tulee varmistaa luotonottajan maksukyky. Haasteet on ollut vaikea ratkaista, sillä luotonantomarkkinoiden vakuudettomat kulutusluotot ovat luotto-ongelmien keskiössä ja se luo finanssialan säätelylle haasteita. (Majamaa & Rantala, 2020, viitattu lähteeseen Valkama & Muttilainen 2008; Poppe ym. 2016.)

3.2 Osamaksut

Osamaksu kauppatilanteessa tarkoittaa maksua, joka maksetaan myyjälle useammassa erässä. Ostaja saa tuotteen kuitenkin ennen kuin se on kokonaan maksettu. (Uitto, 2003, s. 13.)

Laki osamaksukaupasta säätelee osamaksukauppaa. Osamaksukaupalla Osamaksulain 1.1 §:n mukaan tarkoitetaan sellaista irtaimen esineen kauppaa, jota koskevan sopimuksen mukaan hinta suoritetaan maksuerissä, joista yksi tai useampi erääntyy sen jälkeen, kun esine on luovutettu ostajalleen. (Uitto, 2003, s. 19.)

Osamaksuja kutsutaan myös kuluttajaluotoiksi. Tämänkaltaisessa sopimuksessa tulee kiinnittää huomioita kaikkiin tuleviin maksuihin ja kuluihin. Pelkkään kuukausikorkoon tai kuukausilyhennyksiin keskittyminen saattaa antaa vaikutelman edullisemmasta kaupasta, kuin mistä on kyse. Sisältöä tarkastellessa tulee huomioida todelliset vuosikorot ja mahdolliset lisäkulut ja tilinhoitomaksut. On kuitenkin olemassa myös kuluttomia ja korottomia osamaksukauppoja, mutta ehdot pitää tarkastaa hyvin. (Kuluttajaliitto, n.d., kohta kuluttajaluotto maksuvaihtoehtona).

3.3 Laskulla maksaminen

Jos ostosta ei makseta heti, vaan laskulla, voi yritys tarjota erilaisia tapoja kuluttajalle laskun maksamiseen. (Kuluttajaliitto, 2010, kohta 4.6 verkkolasku.)

Kyseessä on verkkolasku, kun lasku toimitetaan ja maksetaan paperittomasti. Kuluttaja on valinnut palvelun, johon lasku lähetetään ja siinä on suora yhteys sähköiseen maksamiseen verkkopankissa. (Kuluttajaliitto, 2010, kohta 4.6 verkkolasku.)

Kuluttajaliiton mukaan etenkin uudet sähköiset toimintatavat ja niiden terminologia (esim. sähköinen lasku, e-lasku, verkkolasku, sähköpostilasku) ovat aiheuttaneet kuluttajille sekaannusta ja maksuviivästyksiä. (Kuluttajaliitto, 2010, kohta 4.6 verkkolasku).

3.4 Luottokortti

Luottokortissa ostaja saa tietyn maksuajan, jonka pituus vahvistetaan korttiehdoissa. Maksu ei siis mene pankkitililtä, vaan ostaja saa maksuaikaa ja veloitus menee luottotililtä. (Wuolijoki, 2023, 244).

Luottokorttia kutsutaan myös credit-kortiksi kuin taas pankkikorttia, joka veloitaa heti tililtä kutsutaan debit-kortiksi Luottokortilla ostaja voi tehdä maksuja käyttäen korttiin yhdistettyä luottoa. Ostokset laskutetaan myöhemmin kortinhaltijalta sovitun luottoajan mukaisesti. (Wuolijoki, 2023, s. 238.)

Luottokorttia voidaan käyttää maksuvälineenä sekä luottotapahtumana. Luottokortit jaetaan kahteen päätyyppiin, yleisluottokorttiin ja erityisluottokorttiin. Erityisluottokortti on ei- luottolaitoksen liikkeeseen laskema kortti, joka käy maksuvälineenä vain liikkeeseen laskijan palveluja ostaessa ja mahdollisesti harvojen yhteistyökumppanien luona. Kortissa on kyse tililuotosta, joka on avattu asiakkaalle, johon on liitetty korttimuotoinen käyttöväline. Vuonna 2010 tuli voimaan maksulaitoslaki (297/2010) joka merkittävästi vähensi niiden käytännön merkitystä. Korteista tuli toimiluvan varaista toimintaa, jonka takia moni

erityisluottokortteja myöntänyt yritys lopetti ja siirtyi luottolaitoksen kanssa co-branding-malliin. (Wuolijoki, 2023, s.244.)

Perinteisin tapa käyttää korttimaksamista on maksupäätteen kautta myyjäliikkeessä. Verkkokaupamaksussa maksaja käyttää maksutiliään tietoverkon välityksellä vahvasti tunnistautuneena, jota velvoittaa maksupalvelulaki. (Wuolijoki, 2023, s. 241.)

Korttimaksamisen yksi muunnos on maksut, jotka tehdään älylaitteilla. Korttiedot voidaan liittää esimerkiksi älypuhelimeen tai älykelloon. Näitä maksumuotoja tarjoaa esimerkiksi Apple Pay ja Google Pay. (Wuolijoki, 2023, s.241.)

3.5 Luottokorttien sääntely

Viime vuosina korkosäännöstelyt ovat jatkuvasti tiukentuneet. Pääasiassa pikavippeihin liittyvien ylivelkaantumisongelmien takia kuluttajaluototuksen korkosäännöstely on tiukentunut. Luottokorteista on säännelty kuluttajasuojalaissa 38/1978 7:17:ssa, jonka mukaan vuotuinen korko ei saa olla suurempi kuin korkolain 12 §:m mukainen viitekorko lisättynä 15 prosenttiyksiköllä eikä missään oloissa korkeampi kuin 20 prosenttia (ei edes tapauksessa, että viitekorko olisi yli 5 %). (Wuolijoki, 2023, s.247.)

Luottokorttivelasta vastuussa olevan tulee maksaa kortin käyttöön perustuvia saatavia luottokorttisopimuksen sisältämän aikataulun mukaisesti. Pääomien (eli otetun velan) lisäksi maksuun tulee korot sekä mahdolliset tilinavausvuosi- ja laskutusmaksut. Kuluttajasuojalaki 7:17:a:n mukainen hintasäätely kuitenkin rajaa korkojen ja kulujen enimmäismäärää. (Wuolijoki, 2023, s. 251.)

3.6 Kuluttajansuojalaki ja kulutusluotot

Kuluttajansuojalaki pyrkii suojaamaan kuluttajan ja elinkeinoharjoittajien välisiä suhteita, sillä kuluttaja on monesti heikommassa asemassa elinkeinoharjoittajaan nähden. Verkko-ostamista, kulutusluottoja, osamaksuja ja

luottokortteja sääntelee mm. kuluttajansuojalaki. (Peltonen & Määttä, 2015, s.1, s.53, s.471, s.477.)

Kuluttajaluottoja säätelee kuluttajansuojalaki. Kuluttajansuojalain 7 pykälässä säädetään kuluttajaluotoista. Luottojen sääntelyä pidetään tärkeänä ylivelkaantumisen ehkäisemiseksi. (Peltonen & Määttä, 2016, s.471.)

Valtiovarainministeriön julkaisussa tuodaan esille myös, että kuluttajansuojalainsäädäntöön sisältyvät kuluttajan hyväksi pakottavat säännökset on pyritty tasoittamaan kuluttajan ja elinkeinoharjoittajan epävertaisuutta, erityisesti kuluttajansuojalain 7 luvussa. (Valtiovarainministeriö, 2019, s.37.)

Kuluttajansuojelulakia on muutettu vuosien aikana vastaavaan yhteiskunnan aikaisia yhteiskuntaoloja ja tarpeita silmällä pitäen. Muutoksia vuosien varrella on ollut monia, mutta tuon esille muutaman muutoksen, jotka mielestäni koskevat erityisesti valitsemieni maksutapoja. (Valtiovarainministeriö, 2019, s.38).

Muutosten tavoitteena on ollut kohtuullistaa tarjolla olevien kuluttajaluottojen hinnoittelua, vähentää kuluttajaluotoista aiheutuvia velkaongelmia ja helpottaa lain noudattamisen valvontaa. (Valtiovarainministeriö, 2019, s.39.)

Kuluttajansuojalain tuli vuonna 2013 muutos, että siihen lisättiin korkokattoa koskeva 17 a § muutos, jonka mukaan luoton todellinen vuosikorko saa olla korkolain (633/1982) 12 § tarkoitettu viitekorko lisättynä 50 prosenttiyksiköllä. Samassa yhteydessä muutettiin myös, että luottokelpoisuus tulee selvittää entistä tarkemmin pienemmissäkin luotoissa. (Valtiovarainministeriö, 2019, s. 38.)

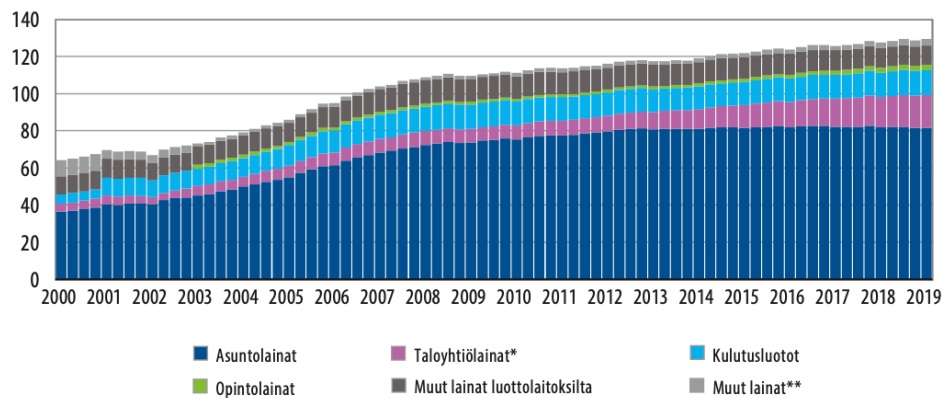
Kuluttajansuojalain 6 luvun 12 b § mukaan maksutavat on esitettävä kuluttajille verkossa tietyssä järjestyksessä. Ensisijaisena maksutapana ei saa tarjota luoton ottamista tai muuta maksunlykkäystä sisältävää maksutapaa. (KVV, 2025, kohta 2.5 Maksutapojen esittäminen verkossa.)

4 YKSITYISKULUTTAJAN TALOUS JA VELKAANTUMINEN

4.1 Kuluttajan talous ja velkaantuminen

Kotitalouksien velkaantuminen on velkaantumisasteella mitattuna kasvanut Suomessa lähes yhtäjaksoisesti 20 vuoden ajan. Vuosina 2002–2008 velkaantuminen oli nopeinta, mutta velkaantumisaste nousi myös finanssikriisin jälkeisinä taantumavuosina. (Valtiovarainministeriö, 2019, s.17.)

Taulukko 2. Kotitalouksien velkaantumisen kasvu 2000–2019 vuosina. (Valtiovarainministeriö, 2019, s.17.)

*Tilastokeskuksen arvio

**Lainat muilta rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta, eläkerahastoilta ja yksityiseltä sektorilta

Kuvio 1. Kotitalouksien velasta valtaosalla rahoitetaan asumista
(Lähteet: Tilastokeskus ja Suomen Pankki)

Vuonna 2018 velkaantumisaste pysyi lähes paikoillaan, joka selittynee tulojen kasvun kiihtymisessä. (Valtiovarainministeriö, 2019, s.17.) Valtiovarainministeriön julkaisun mukaan valtaosa kotitalouksien velasta on asuntovelkaa. Lisäksi taloyhtiölainat ja kulutusluotot nostavat kotitalouksien velkaantumista. Opinnäytetyössäni olen rajannut velkojen tarkastelun osamaksuihin, kulutusluottoihin ja laskulla maksamiseen, mutta kokonaisuuden vuoksi tämä on mielestäni relevantti tieto. (Valtiovarainministeriö, 2019, s.18.)

Vuosituhanneen alun tilanteeseen verrattuna kotitalouksien velat suhteessa käytettävissä olevaan vuosituloon ovat kaksinkertaistuneet.

Velkaantuneisuutta ovat lisänneet etenkin asumiseen liittyvät luotot. (Valtiovainministeriö, 2019, s.18.)

4.2 Velkaantumisen mahdollisia syitä ja ylivelkaantumisesta

Peltonen & Määttä toteaa, että esimerkiksi pätkätyöt ovat syy luottojen käyttöön vallitsevassa luottoyhteiskunnassa. Selvitysten mukaan kuluttajien maksuvaikkeudet eivät johtuisi useinkaan harkitsemattomasta luotonotosta, vaan merkittävä tekijä olisi yllättävät elämänmuutokset. Aiemmista sovituista lyhenystavoista ei selviä, kun käytettävissä olevat tulot ennakoimatta pienenevät. (Peltonen, A& Määttä K, 2016, s. 471.)

Ylivelkaantumiseen pyritään vaikuttamaan Kuluttajansuojalain 7 luvun sääöksillä. Luotonantajan tulee arvioida ennen luottosopimuksen tekemistä, kykeneekö kuluttaja täyttämään luottosopimuksen mukaiset velvoitteet. Riittävät tiedot kuluttajan tuloista ja muista taloudellisista olosuhteista on peruste, jonka mukaan arvio tehdään. Kuluttajan tulojen määrä ja lisäksi tämän menot, velat ja varat sekä mahdollinen takausvastuu on lain perustelujen mukaan edellä mainittuja tietoja. Maksuvaraa katseltaessa tulisi ottaa huomioon sellaiset seikat, jotka vaikuttavat tulojen jatkuvuuteen, kuten työ-tai virkasuhteen laatu. Luoton korkomenojen nouseminen vaikuttaa myös menojen merkittävään kasvuun, ja maksuvara. Lainan suuruuden mukaan, tarvitaan seikkaperäisemmät selvitykset. Jos luottokelpoisuuden arviointi osoittaa, että luottosopimuksesta johtuvat velvoitteet todennäköisesti täytetään luottosopimuksessa edellytillä tavalla, voi luoton tässä tilanteessa myöntää. Kuluttajaluottojen myöntämisessä käytettävät periaatteet tulee luotonantajan määrittellä. (Peltonen & Määttä, 2015, s.506.)

4.3 Kulutuskäyttymiseen vaikuttavia tekijöitä

Ostohalu ja koko ostoprosessi lähtee kuluttajan tarpeista liikkeelle ja motiivit ohjaavat tätä tapahtumaa. Markkinoivat yritykset ja ostajien erilaiset

ominaisuudet muovaavat kuluttajien tarpeita ja motiiveja. (Bergström & Leppänen, 2021, kohta 3.1.)

Kuluttajan ostokäyttäytymiseen vaikuttaa monet tekijät. Vaikuttavia tekijöiksi luetaan yksilön elinpiiri, ympäröivä yhteiskunta, maailman tilanne sekä yritysten markkinointi. Bergström & Leppänen, 2021, kohta 3.1.)

Ostajien ostohaluun sekä ostokykyyn vaikuttaa demografiset eli väestötekijät. Väestötekijöillä tarkoitetaan yksilön ominaisuuksia. Näistä tärkeimpiä ovat ikä ja ikärakenne, sukupuoli, siviilisäätö, asuinpaikka ja asumismuoto, perheenelinvaihe ja koko, tulot, käytettävissä olevat varat, kulutus ja tuotteiden omistus, kieli, ammatti ja koulutus, kieli, kulttuuri ja uskonto. (Bergström & Leppänen, 2021, kohta 3.1 Ostajan demografiset tekijät)

Suomalaisten ajatellaan olevan säästäviä maksajia. Kulutustavaroihin on säästetty rahat etukäteen, mutta Bergströmin ja Leppäsen mukaan kulutusilmapiiriin on tullut muutos. Ostajat saattavat säästää pienissä ostoksissa ja tuhata sellaiseen ostokseen, jota toiset pitäisivät kalliina ja ajattelisivat, että heillä ei olisi varaa siihen. (Bergström & Leppänen, 2021, kohta 3.1.) Myös Valtiovarainministeriön julkaisussa (2019, s. 97) todetaan, että kuluttajien suhde luottoon on arkipäiväistynyt ja luotot kuuluvat elämän eri vaiheisiin.

Motivaatiot kuluttamiseen voidaan Professori Yrjö Engströmin mukaan jakaa kolmeen eri tyyppiin. Esimerkiksi tilannemotivaatiosta puhuttaessa kuluttajaa houkuttelee ulkoiset tekijät. Tarjous voi tuntua houkuttelevalta ja kokeilunhalu sekä ostoseura alennusmyynneissä voivat saada aikaan tilannemotivaatioita. Motiivit voivat kuitenkin olla ristiriidassa keskenään, esimerkiksi uusi puhelin olisi tarpeellinen sillä akku ei toimi kunnollisesti ja näyttö on rikki, mutta rahat eivät oikein riittäisi. Markkinointi yrittää helpottaa ostajan tilannetta tarjoamalla helpottavaa vaihtoehtoa markkinoimalla ” Kuukausierä vain xx euroa.” (Bergström & Leppänen, 2021 kohta kuluttajan käyttäytymisen vaikuttavat tekijät.)

Payments Europan tekemän tutkimuksen mukaan suomalaiset maksumarkkinat ovat suurelta osin digitaalisia ja 88 % suomalaisista kauppiaista ajattelee,

että laajan maksutapavalikoiman hyväksyminen on lisännyt heidän liikevaihtoaan. (Payments Europe, 2025, s.2.)

Asiakasmieltymyksiä tutkiessa, suomalaisten mielestä BNPL-maksutavat ovat ihanteellinen palvelu ajatellessa myöhemmin maksamisen joustavuutta ja mahdollisia palautuksia ja valituksia koskien ostoksista. (Payments Europe, 2025, s.3.)

5 TULOKSET

5.1 Menetelmien käyttö

Aloitin opinnäytetyöni etsimällä aiheeseen liittyviä lähteitä. Tutustuin aiheeseen liittyviin artikkeleihin, haastatteluihin, nettisivustoihin ja tutkimuksiin. Lähteitä etsiessä kiinnitin huomioita lähteiden luotettavuuteen, laatuun ja julkaisuajankohtaan. Halusin, että käyttämäni lähteet olivat laadukkaita ja relevantteja kyseiseen työhön eivätkä liian kauan aikaa sitten tutkittuja tai kirjoitettuja, jolloin ne eivät lähteinä olisi ajankohtaisia.

Käytin hakusanoina sanoja kuten osamaksu, kulutusluotto, ylivelkaantuminen, kuluttajakäyttäminen, BNPL, consumers behavior, payment, dept, credit, ja spending. Näillä hakusanoilla löysin tutkimuksia ja artikkeleita joita käytin työssäni.

Lähteideni pohjalta kirjoitin teoria osuuteni ja tutkimusmenetelmäni oli kirjallisuuskatsaus. Kirjallisuuskatsauksesta kerroinkin luvussa 2.2. jossa avasin sitä tutkimusmetodina.

Tulokset ja johtopäätökset olen saanut analysoimalla muiden tuottamia selvityksiä, raportteja, tutkimuksia ja kirjoituksia. Etsin teksteistä samoja teemoja ja yhdistäviä tuloksia sekä myös eriäviä tuloksia toisiinsa. Halusin yhdistää

saamani tiedon yhtenäisemmäksi kokonaisuudeksi jossa käsitellään ihmisten velkaantumista ja maksuaikapohjaisten maksutapojen vaikutusta velkaantumiseen.

5.2 BNPL maksutapojen käyttöä kotitalouksissa ja vaikutusta kuluttajakäyttämiseen

Käytän tässä kappaleessa lähteinä kansainvälisiä tutkimustuloksia, sillä suomalaisia tutkimuksia juuri BNPL-käytöstä ei löydy. Otan tämän seikan huomioon tuloksia ja johtopäätöksiä tehdessäni, mikäli BNPL poikkeaa joltain osin suomalaisten BNPL-maksutavoista.

Liberty Street Economics (2024) kirjoitetussa artikkelissa oli tutkittu BNPL-maksutapojen käyttöä kotitalouksissa. Heidän selvityksensä pohjautui 2024 Survey of Consumer Expectations- tutkimukseen johon he lisäsivät lisäkysymyksiä. Liberty Street Economicsin aineisto koostui noin 1000 kotitaloudesta, josta noin 200 oli raportoinut käyttäneensä BNPL-maksutapoja. (Aidala ym., 2024.)

Kyseinen raportti kertoi, että BNPL-maksutapojen merkitys on kasvanut voimakkaasti viime vuosina ja niitä voidaan käyttää monelaisiin verkko-ostoksiin aina tavanomaisista vähittäiskaupan hankinnoista pikaruokatoimituksiin. Taloudellisesti vakaiden kotitalouksien kohdalla BNPL käyttö keskittyi muutamaan ostokseen ja ostoissa pääasiassa haluttiin välttää korkojen maksamista kalliista hankkinoista. Toisin kuin taloudellisesti haavoittuvien kotitalouksien BNPL-käyttö muistutti luottokortin käyttöä. Palvelua hyödynnettiin usein isompien, budjetin ylittävien ostosten rahoittamiseen. (Aidala ym., 2024.)

Tutkimus todentaa myös, että BNPL-lainoja koskeva sääntelyn vähäisyys ja niiden käytöstä ja käyttösysteistä tiedetään vielä varsin vähän. (Aidala ym., 2024.)

Journal of Retailing artikkelissa tutkittiin myös BNPL-maksutapojen vaikutusta kuluttajien ostokäyttäytymiseen. Aineisto oli peräisin yhdestä pohjoismaisesta verkkokaupasta, joka on erikoistunut myymään vaatteita, asusteita, jalkineita

ja varusteita (esim. riistakameroita, GPS-seurantalaitteita, aseita ja suksia) ulkoiluun liittyviin aktiviteetteihin, kuten metsästykseseen, urheiluun, retkeilyyn ja kalastukseen. Aineisto kattaa ajanjakson kesäkuusta 2012 marraskuuhun 2014 ja sisältää yksityiskohtaista tietoa asiakkaiden verkkotilauksista esimerkiksi maksutavoista. (Kumar ym., s.606 kohta 3.1, 2024.)

Tutkimuksen empiiriset tulokset osoittivat, että asiakkaat, jotka käyttävät tietyn vähittäiskauppiaan tarjoamaa BNPL-palvelua, tekevät keskimäärin suurempia ostoksia kuin ne, jotka käyttävät perinteisiä maksupalveluja. Erityisesti havaittiin 6,42 %:n kasvun verkkokulutuksessa BNPL:n käyttäjien keskuudessa verrattuna niihin asiakkaisiin, jotka eivät käytä BNPL:tä kyseisessä verkkokaupassa, joka tarjoaa BNPL:n maksuvaihtoehtona. (Kumar ym., 2024 s.604.)

Lisäksi analyysi paljastaa, että tämä vaikutus johtuu pääasiassa pienhintaisten tuotteiden ostamisesta, eli tuotteiden, joiden hinta on alhainen. Demografiset tekijät, kuten ikä ja tulot, vaikuttavat merkittävästi tähän vaikutukseen. (Kumar ym., 2024 s.604.) Demografisten tekijöiden vaikutus tunnistettiin myös Bergströmin ja Leppälän teoksessa. He toivat esille demografisten tekijöiden yhteyden ostohaluun sekä ostokykyyn. (Bergström & Leppänen, 2021, kohta 3.1 Ostajan demografiset tekijät.)

5.3 Ulkomaalaisia BNPL-raporttien tuloksia

Tässä kappaleessa käsitellään lisää BNPL-maksamisesta tehtyjä raportteja. Kyseiset raportit ovat Yhdysvaltojen kuluttajaviranomaisen Consumer Financial Protection Bureaun raportteja vuodelta 2025. Ensimmäinen on julkaistu tammikuussa 2025 (Consumer Use of Buy Now, Pay Later and Other Unsecured Debt) ja toinen sen jälkeen syyskuussa 2025. (The Buy Now, Pay Later Market.)

CFPB pyrkii raporteillaan lisäämään yleisön ymmärrystä BNPL-markkinoista. Raportit tukevat CFPB:n (Consumer Financial Protection Bureau) tehtävää kerätä, tutkia, valvoa ja julkaista tietoa, joka liittyy kuluttajille suunnattujen

rahoitustuotteiden ja -palvelujen markkinoiden toimintaan. (Salem & Udis, 2025, s.3.)

2025 vuoden raportissa (Consumer Use of Buy Now, Pay Later and Other Unsecured Debt) tutkittiin kuuden suuren yrityksen BNPL-lainoja vuosilta 2022–2023. BNPL:n tarkastelussa hyödynnettiin tuoreinta tietoa Yhdysvaltain kuluttajansuojavirastolta (Consumer Financial Protection Bureau, CFPB), joka käytti valvonta- ja tiedonkeruuvaltuuksiaan saadakseen yksityiskohtaista dataa kuuden johtavan BNPL-palveluntarjoajan pay-in-four-lainoista: Affirm, Afterpay, Klarna, PayPal, Sezzle ja Zip. CFPB:n tekemä tutkimus rajattiin palveluun, jossa tuote maksettiin neljässä kuluttomassa ja korottomassa osassa. (Shupe & Deluca, 2025 s. 2; Salem & Udis, 2025, s.3.)

Viiden tarkastellun luotonantajan aineistossa todettiin, että BNPL-lainojen käyttäjäryhmä painottuu nuorempiin ikäryhmiin, mutta enemmän milleniaaleihin kuin Z-sukupuoleen. Milleniaaleilla viitataan 25-33vuotiaisiin ja Z-sukupolvella 18–24 vuotiaisiin. Z- sukupuoli muodosti 16,8 % BNPL-käyttäjistä. 25–33-vuotiaat olivat yliedustettuina 102 % ja 34–40-vuotiaat 61 % suhteessa väestöosuuteensa. Nuorimpien (18–24) vuotiaiden osuus väheni ajan myötä, 2019 osuus oli 21,4 %, vuonna 2020 18,8 % ja vuonna 2021 16,8 %. Kuitenkin nuoremmilla lainanottajilla tutkimuksen mukaan oli suurempi todennäköisyys, että heidän lainansa olivat maksuhäiriö- tai perintätilassa. (Kleinbard yms., 2022, s.70.)

BNPL-käyttäjryhmistä saatiin samankaltaista tietoa Censuswiden kyselytutkimuksen perusteella. Tutkimuksessa selvisi, että nuoremmat ikäryhmät käyttävät eniten BNPL-maksutapoja. Tutkimuksen mukaan milleniaaleista (28–43-vuotiaat) 63 % käytti palveluja ja Z-sukupolvesta (18–27-vuotiaat) 56 %. (Barber ym., 2026).

Aineiston perusteella todettiin, että BNPL-palveluiden helppo saatavuus ja suhteellisen matalat myöhästymismaksut voivat lisätä joidenkin käyttäjien taloudellisia vaikeuksia, koska nämä palvelut eivät sisällä samanlaisia

vastuullisuusvaatimuksia kuin perinteiset luottotuotteet. Kyselyyn osallistui 2000 aikuista Iso-Britanniasta. (Barber ym., 2026.)

Zu Whang (Rahoitus- ja maksujärjestelmien tutkimusosaston johtaja Federal of Richmondin Bank) kirjoittaa artikkelissaan, että BNPL:n käyttö saattaa kannustaa joitakin kuluttajia ylivelkaantumaan, mikä heikentäisi heidän kykyään hoitaa muita talousvelvoitteitaan. BNBL saattaa toimia riskien kasaantumisen lähtöpisteenä suhteellisen kevyin luotonmyöntökriteerien ja luottotietorekisteriraportoinnin puuttumisen vuoksi. Vaikutukset voivat levitä muihin kulutusluoton muotoihin. (Zhu Wang, 2025, kohta BNPL spillovers).

Artikkelin mukaan CFPB:n tutkimuksessa selvitettiin, että huolimatta BNPL:n jatkuvasta kasvusta, sen vaikutus rahoitusvakautukseen näyttää tällä hetkellä olevan vähäinen. Verrattuna muihin kuluttajaluottotuotteisiin, BNPL liittyy huomattavasti pienempiin velkasaldoihin ja alhaisempiin maksuhäiriöprosentteihin. Vaikka ylikuluttamisen BNPL:n vaikutukset muihin kuluttajaluottomarkkinoihin ovat mahdollisia, ei tähän mennessä ole selkeää näyttöä merkittävästä yhteydestä. (Zhu Wang, 2026, kohta BNPL Impacts of Financial Stability.

LeadingTreen kyselyssä (2025) vain 59 % prosenttia BNPL-käyttäjistä ilmoitti olevansa erittäin varmoja kyvystään maksaa kyseiset lainat ajallaan, loput ilmoittivat olevansa epävarmempia. Näille kuluttajille BNBL saattaa rohkaista suurempaan kulutukseen kuin heidän rahantulonsa antaisi myöten. Tämä saattaa potentiaalisesti vähentää kuluttajien likviditeettiä ja lisätä haavoittuvuutta tuleville henkilökohtaisille talouskriiseille. (Zhu Wang, 2026, kohta BNPL Impact of Consumer Credit and Welfare.)

Näiden vaihtelevien vaikutusten perusteella ei ole selkeää näyttöä siitä, että BNPL merkittävästi olisi lisännyt kuluttajien velkaantuneisuutta tai taloudellista haavoittuvuutta. Kaiken kaikkiaan havainnot viittaavat siihen, että BNPL on kasvava ilmiö, mutta edelleen suhteellisen pieni osa kuluttajamarkkinoita ja edellyttää jatkoseurantaa sekä tietojen ja raportoinnin parantamista markkinoiden kehittyessä. (Zhu Wang, 2026, kohta BNPL Impact of Consumer Credit and Welfare.)

Maggio, Katz ja Williams (2023) analysoivat BNPL-kuluttajakauppadataa tutkiakseen BNPL:n käyttöä ja siihen liittyvää kulutusta. Ymmärtääkseen, miten kulutus kehittyy ensimmäisen BNPL-käytön ympärillä, he tarkastelivat kulutuksen muutoksia ensimmäisen BNPL-käytön jälkeen verrattuna edelliseen viikkoon samalla kohdalla käyttäjän palkkakiertoa. Regressioanalyysin tulokset viittaavat siihen, että BNPL:n käyttö johtaa kulutuksen lisääntymiseen, ei vain BNPL-käytön ajankohtana, vaan myös sitä seuraavina viikkoina. Yllättävää kyllä, ei ainoastaan BNPL-kulutus kasvanut, vaan vastaava ilmiö havaittiin myös ei-BNPL-kulutuksessa, ja kulutus pysyi koholla jopa 20 viikkoa ensimmäisestä BNPL-käytöstä lähtien. (Maggio yms., 2023, s. 23.)

Yleisesti ottaen tämän tutkimuksen tulokset viittaavat siihen, että BNPL johtaa kulutuksen kasvuun. Liiallinen kuluttaminen on myös mainittu CFPB:n raporteissa (2022). Raporttien mukaan monet BNPL-kuluttajat eivät yksinkertaisesti vaihda maksutapaa, vaan lainaavat ja kuluttavat enemmän kuin muuten tekisivät. (Kleinbard yms., 2022, s.64.)

Bian, W., Cong, L.W. ja Ji, Y. (2023) päätyivät samankaltaisiin johtopäätöksiin. Käyttämällä satunnaistettua kokeellista asetelmaa he havaitsivat, että BNPL:n kautta tarjottu e-lompakkoluotto lisää kuluttajien kulutusta merkittävästi. (Wenlong yms., 2023, s.2.)

5.4 Kulutusluottojen vaikutukset kuluttamiseen ja velkaantumiseen

Asiakastiedon tekemän maksuhäiriötilaston perusteella vuonna 2024 63 % velkomustuomioista johtui erilaisista maksamattomista kulutusluotoista, kuten tili- kerta-, ja kulutusluotoista. (Asiakastieto, 2024, kohta uutiset ja tilastot.)

Majanmaa ja Rantalan selvityksessä (Katsaus viime vuosien ylivelkaantumiskehitykseen raportti) todetaan, että luotonottoa ja velkaantumista on lisääntynyt ”osta nyt- maksa myöhemmin” mentaliteetin vakiintuminen eli BNPL-maksutapojen käyttäminen. (Poppe, 2008, viitattu lähteessä Majamaa ja Rantala,

2020, s.14.) Aineiston mukaan lainaa otetaan, vaikka takaisinmaksukykyä ei olisi. Luotonantajan vastuuta on lisätty ja tähän on puututtu valtion tasolta yhtenä keinona kuluttajasuojalaissa. (Majamaa & Rantala, 2020, viitattu lähteessä Rantala & Tarkkala, 2010).

Kuluttajaliiton mukaan uudet sähköiset toimintatavat ja niiden terminologia (esim. e-lasku, sähköinen lasku, verkkolasku ja sähköpostilasku) ovat aiheuttaneet kuluttajille sekaannusta ja maksuviivästyksiä. (Kuluttajaliitto, 2010, kohta 4.6 verkkolasku).

Wuolijoen mukaan pikavippeihin liitetään ylivelkaantumisongelmia ja kuluttajaluototuksen korkosäätely on tiukentunut. Kuluttajasuojalaissa hintasäätely rajaa korkojen ja kulujen enimmäismäärää. (Wuolijoki, 2023, s.247.)

Kuluttajansuojalain mukaan maksutavat on esitettävä kuluttajille verkossa tietystä järjestyksessä eikä ensisijaisena maksutapana tule tarjota luoton ottamista tai muuta maksun lykkäystä sisältävää maksutapaa. (KVV, 2025, kohta 2.5 Maksutapojen esittäminen verkossa.)

Suomalaisten kotitalouksien velkaantumista kulutusluotot, vaikkakin suurin osa on asuntovelkaa. Vuosituhannen alun tilanteeseen verrattuna kotitalouksien velat ovat kaksinkertaistuneet. (Valtiovarainministeriö, 2019, s.18.) Amerikkalaisessa tutkimuksessa empiiriset tulokset osoittivat, että BNPL-palveluja käyttävät tekivät keskimääräisesti suurempia ostoksia, kuin he jotka käyttivät perinteisiä maksupalveluja. Ei voida kuitenkaan todentaa, että tämä johtaisi velkaantumiseen tai toisinpäin. (Kumar ym., 2024, s. 604).

Maggio, Katz ja Williamsin analysoinnissa huomattiin, että BNPL-käyttö johti kulutuksen lisääntymiseen BNPL-käytön ajankohtana ja siitä seuraavina viikkoina. Vaikutus oli myös ei BNPL-kulutuksessa ja se kulutus pysyi koholla jopa 20 viikkoa ensimmäisestä BNPL-käytöstä. (Maggio yms., 2023, s. 23.)

LeadingTreen kyselyssä vain 59 % BNPL-käyttäjistä kertoi olevansa erittäin varmoja kyvystään maksaa kyseiset lainat ajallaan, ja loput ilmoittivat olevansa

epävarmoja. (Zhu Wang, 2026, kohta BNPL Impact of Consumer Credit and Welfare.)

Peltosen ja Määttän selvityksen mukaan kuluttajien maksuvaikeudet johtuisivat yllättävistä elämänmuutoksista, kun aiemmista lyhennystavoista ei selvitä, jos tulot ennakoimatta pienenevät. (Peltonen, A& Määttä K, 2016, s. 471.)

Zhu Wangin mukaan BNPL-jatkuvasta kasvusta huolimatta, sen vaikutus rahoitusvakautukseen näyttää olevan vähäinen. Ei voida todentaa selkeää näyttöä merkittävästä yhteydestä BNPL:n vaikutuksista ylikuluttamiseen ja vaikutusta siten muihin kuluttajaluottomarkkinoihin. (Zhu Wang, 2026, kohta BNPL Impacts of Financial Stability.)

Toisissakin aineistoissa todetaan, että BNPL-lainoista ja niiden säätelystä, käytöstä ja käyttösyistä tiedetään varsin vähän. (Aidala ym., 2024.)

5.5 BNPL-Käyttäjät

Verkko-ostaminen on kasvanut 20 % vuodesta 2010 vuoteen 2024. 77 % internetin käyttäjistä osti palveluita tai tuotteita 2024 vuonna. Näissä luvuissa ei ole eroteltu maksutapoja, ainoastaan kerrotaan verkko-ostamisen yleisestä lisääntymisestä. (Eurooppa-neuvosto, 2025, kohta sähköinen kaupankäynti.) Vuonna 2024 verkko-ostoksia teki eniten 24–44-vuotiaat nuoret ja keski-ikäiset EU:ssa. (Eurooppa-neuvosto, 2025, kohta sähköinen kaupankäynti.)

Noin 380 miljoonaa ihmistä käyttää BNPL-palveluja maailman laajuisesti, 2024 vuoden lukujen mukaan. Tähän on ennustettu kasvua 670 miljoonaan vuoteen 2028 mennessä, jolloin kasvu olisi 107 % neljässä vuodessa. (Censuswide, 2026.)

Suomalaisista yli kolmasosa oli käyttänyt vuonna 2024 BNPL-maksutapoja. (Payments Europe, 2025, s.1.)

CFPB:n (2022) tutkimuksen mukaan 25–33-vuotiaat olivat 102 % yliedustettuina BNPL-käyttäjissä suhteessa omaan väestöosuuteensa.

Censuswiden (2026) kyselytutkimuksen mukaan BNPL-palvelut ovat suosituimpia 30–45-vuotiaiden keskuudessa. Tästä ikäluokasta 73 % on käyttänyt kyseisiä palveluja.

Myös Kleinbard kirjoitti, että ”osta nyt- maksa myöhemmin” -maksutavat painottuvat nuorempiin ikäryhmiin. 25–33-vuotiailla käyttö oli 102 % ja 34–40-vuotiailla 61 % suhteutettuna väestöosuuteen. (Kleinbard yms., 2022, s.70.)

Alapuolelle olen koonnut taulukon, jossa näkyy tärkeimpiä tuloksia työni kannalta, tutkimuksista joita olen työssäni käyttänyt lähteinä. Taulukossa on kootusti Buy now, pay later maksutapojen vaikutuksista yksityiskuluttajien talouteen ja kulutukseen.

Taulukossa on tutkimuksen nimi tai artikkelin kirjoittaja, vuosiluku, kohta jossa rasti, jos lisää velkaantumista ja kohta muille tärkeille havainnoille.

Taulukko 3. Taulukossa kootusti BNPL- maksutapojen vaikutuksista eri tutkimusten mukaan.

Tutkimus / Artikkel	Vuosi	Lisääkö velkaantumista	Muita havaintoja
Survey of Consumer Expectations	2024	Kyllä, käytettiin budjetin ylittävien ostosten rahoittamiseen	Käyttö yleisintä taloudellisesti heikoimmassa asemassa olevilla
Journal of Retailing	2012–2024	Lisää kulutusta	Asiakkaat tekivät suurempia ostoksia kuin perinteisillä maksutavoilla
Consumer Financial Protection Bureau – Consumer Use of Buy Now, Pay Later and Other Unsecured Debt / The Buy Now, Pay Later Market	2025	Ei suoraa näyttöä velkaantumisen lisääntymisestä	Suurin käyttäjäryhmä 25–33-vuotiaat

Tutkimus / Artikkel	Vuosi	Lisääkö velkaantumista	Muita havaintoja
Censuswide	2026	Voi lisätä taloudellisia ongelmia	Suurin käyttäjäikäryhmä 28–43-vuotiaat; BNPL ei sisällä samantaisia vastuullisuusvaatimuksia kuin perinteiset luottotuotteet
Zu Wang – BNPL Impact on Consumer Credit and Welfare	2025	Vaihtelevia vaikutuksia, ei voida todentaa merkittävää velkaantumisen lisääntymistä	BNPL-käyttö voi kannustaa ylivelkaantumiseen ja heikentää kykyä hoitaa muita talousvelvoitteita
Maggio, Katz & Williams	2023	Lisää kulutusta	BNPL lisää kulutuskäyttäytymistä
Majanmaa & Rantala – Katsaus viime vuosien ylivelkaantumiseen	2020	Kyllä, voi lisätä velkaantumisriskiä	Lainaa otetaan joskus ilman riittävää takaisinmaksukykyä

6 JOHTOPÄÄTÖKSET

Halusin opinnäytetyössäni tutkia BNPL-maksutapojen vaikutusta kuluttamiseen ja ihmisten talouteen. Tutkimuskysymyksenä oli; Miten osamaksun, laskun tai kulutusluoton valinta maksutavaksi vaikuttaa talouteen ja velkaantumiseen?

Halusin löytää myös tietoa millaisissa tilanteissa BNPL-maksutapoja käytettiin ja löytyykö siihen syytä, jonka voidaan todentaa tutkimuksista.

Digilisaation ja tekniikan edetessä perinteisen rahankäyttö on vähentynyt ja kuluttajat käyttävät korttimaksamista tai älysovelluksia asioidessaan liikkeissä. Raha vaihtaa omistajalta toiselta meidän edes näkemättä sitä.

Verkkokauppaostaminen on yleistynyt koko ajan internetin kehittymisen myötä. Korona pandemia sulki ihmiset koteihinsa ja nettiostaminen yleistyi entisestään ja esimerkiksi ruokaa alettiin toimittamaan lähettipalveluiden kautta. Tammikuussa 2023 Wolt-ruokaketju aloitti yhteistyön ruotsalaisen Klarna palvelun kanssa. Klarna tarjoaa laina-aika ja osamaksuvaihtoehtoja ostoksiin verkossa.

BUY NOW, PAY Later-maksutavat ovat arkipäivää, ja ruuan tilauksessakin mahdollista kuluttajille. Melkein kaikessa verkko-ostamisessa kuluttaja saa valita monista eri maksuvaihtoehdoista mitä hän käyttää.

Ihmisille tarjotaan enemmän ja enemmän vaihtoehtoja maksamiseen ja markkinat pyrkivät saamaan kuluttajat tuhlaamaan enemmän. Erilaisten maksutapojen tarjoaminen mahdollistaa kuluttajien ostamaan silloinkin, kun välttämättä tilin kate eri siihen riittäisi.

Osassa tuloksissa todennettiin, että BNPL-maksutapojen käyttäminen lisää joidenkin kuluttajien kulutusta, mutta selvää yhteyttä velkaantumiseen ei suoranaisesti ole löydetty. Toisaalta kuitenkin todetaan, että asiaa on tutkittu vielä varsin vähän ja tarvittavaa dataa ei välttämättä ole. Kaikista syyseuraus suhteista ei löydy raporttia, mutta ei voida myöskään siten todeta, että sellaista ei ole.

Majanmaan ja Rantalán selvityksessä taas todetaan, että ”osta nyt-maksa myöhemmin” ajatustavan vakiinnuttaminen on lisännyt luotonottoa ja velkaantumista. Lainaa otetaan aineiston mukaan, vaikka takaisinmaksukykyä ei olisi.

Tulokset ovat osittain vaihtelevia keskenään, mutta tähän saattaa vaikuttaa finanssialan sääteleminen ja se, että kaikesta BNPL-käytöistä ei ole dataa saatavilla, mikä toisaalta voi antaa turhan yksipuolista kuvaa ilmiöstä.

Voidaan mielestäni tulkita, että jos kuluttaja käyttää BNPL-maksutapoja saattaa ostaminen olla vähemmän harkittua sillä maksuaika siirtää maksun eteenpäin. Jos kuitenkin taloudellinen tilanne muuttuu tulevaisuudessa, voi tulla maksuhaasteita, jos siirretyt laskut siirtyvät samaan aikasykliin.

Tuloksissa kerrottiin, että 63 % velkomustuomioista johtui kulutusluotoista jota ei ole maksettu, joten voidaan päätellä, että kulutusluotot aiheuttavat maksuongelmia ja velkaantumista.

Jos BNPL-maksutavat sisältävät kuluja ja korkoja, on niissä aina riski maksuhaasteisiin tai ongelmiin, varsinkin jos niitä on useammasta paikasta. Kuluttaja ei välttämättä osaa huomioida kaikkia todellisia kustannuksia, ja vaikka osaisikin, pitäisi osata huomioida yllättävät muuttuvat elämäntilanteet kuten pitkäaikainen sairastuminen ja työttömyys, jotka varmasti vaikuttavat ihmisten taloudelliseen tilanteeseen ja maksukykyyn. Monet muuttuvat tilanteet voivat kuitenkin olla sellaisia, että ihminen ajattelee ”ei minun kohdalleni” tapahdu näin.

Useissa tutkimuksissa tuotiin esille, että BNPL-maksutavat olivat eniten käytössä nuorempien ikäryhmissä. Tästä voi tehdä varovaisen johtopäätöksen, että nuoremmilla kuluttajilla taloustaidot eivät välttämättä ole vielä huipussaan, joten nuoresta iästä ja mahdollisesta kokemuksen puutteesta (tai koulutuksen) saattavat he tehdä harkitsemattomampia tai taloudellisesti heikompia valintoja kuin heitä vanhemmat ihmiset.

Kuluttajansuolain muutoksilla on pyritty turvaamaan kuluttajien heikkoa asemaa elinkeinoharjoittajaa vastaan. Lakimuutoksilla on myös haluttu turvata liiallisilta koroilta ja sitä kautta maksuvaikeuksilta. Verkkokauppaostamisessa myyjä ei lain mukaan saa laittaa ensisijaiseksi maksutavaksi lainavaihtoehtoa. Mielestäni se voidaan tulkita tavaksi suojata kuluttajaa velkaantumiselta, koska asiakas ei tee automaattista valintaa lainapohjaisen maksutavan kanssa vaan se tulee erikseen valita.

7 POHDINTA

Opinnäytetyö oli prosessi, joka muokkautui työtä tehdessä. Aluksi minulla oli haasteita tutkimusaiheen ja tutkimuskysymyksen kanssa, mutta alkuvaikeuksien jälkeen pääsin työhön kiinni. Haastavinta työssä oli ajan löytäminen, sillä toiset osa-alueet veivät enemmän aikaa, kun taas toisia kohtia kirjoitti nopeammin. Aikaa työssä menikin lähteiden etsimiseen ja niiden lukemiseen.

Mielenkiintoisten ja laadukkaiden lähteiden löydettyä pääsin kiinni kirjoittamisprosessiin ja se oli työn mielekkäin osuus. Lähteiden etsintä ja niiden läpikäynti vei yllättävän paljon aikaa.

Yllättävän haastavaksi osoittautui tulokset ja johtopäätökset, vaikka ajattelin aluksi, että ne olisivat sujuvin osuus, sillä kaikkihan löytyy kirjoitetusta tekstistä. Tästä haastavan teki sen, että ryhmitti asiat oikeiden otsikoiden alle. Selonteko tuloksien ja johtopäätöksien välillä ei aina ollut selvää itselle.

Teksti- ja lähdeviittaukset on tehty Samkin ohjeiden mukaisesti ja noudatettu eettisiä suosituksia. Opinnäytetyössä on käytetty jo aiemmin julkaistuja lähteitä eikä tässä työssä ole käsitelty esimerkiksi henkilötietoja tai muuta arkaluontoista materiaalia.

Opinnäytetyötäni voisi hyödyntää käyttämällä tätä jonkun uuden tutkimuksen pohjalla, jossa esimerkiksi haluttaisiin tutkia tarkemmin BNPL-ilmiötä.

Jos työtä haluaisi ”jalostaa ja miettiä aiheeseen liittyviä tutkimusaiheita, sopisi tähän esimerkiksi laaja kysely suomalaisille BNPL-käyttäjille. Kyselyssä voitaisiin selvittää ikäryhmää, tuotteiden hintaluokkaa johon palvelua käytettyä, kulluttajan omaa talouden tilannetta ostohetkellä ja mahdollisia syitä valita BNPL-maksutapa eikä vaikka suora verkkomaksu.

LÄHTEET

Aidala, F., Mangrum, D. & van der Klaauw, W. (2023). Liberty Street Economics. How and Why Do Consumers Use “Buy Now, Pay Later”?

<https://libertystreeteconomics.newyorkfed.org/2024/02/how-and-why-do-consumers-use-buy-now-pay-later/>

Asiakastieto. (2024.) Uutiset ja tilastot. Haettu 9.1.2026 osoitteesta

<https://www.asiakastieto.fi/web/fi/asiakastieto-media/tiedotteet-ja-uutiset/2024/10/maksuhairioisia-kuluttajia-jo-15-000-enemman-kuin-2023-lopussa-usein-taustalla-maksamattomat-kulutustuotot.html>

Barber S., & Streere K. Buy now, pay later (BNPL) statistics. Haettu 20.2.2026

osoitteesta <https://www.finder.com/uk/buy-now-pay-later/buy-now-pay-later-statistics>

Bergström, S., & Leppänen, A. (2021). Yrityksen asiakasmarkkinointi (19., uudistettu painos.). Edita Publishing Oy.

Eurooppa-neuvosto. (2025.) Sähköinen kaupankäynti EU:ssa. Haettu

29.12.2025 osoitteesta <https://www.consilium.europa.eu/fi/infographics/e-commerce/>

Kieksi S. (2026) Velkaantuneet. Yle Areena. <https://areena.yle.fi/1-73984425>

Kilpailu- ja kuluttajavirasto. (2025). Maksaminen verkkokaupassa. Haettu

2.12.2025 osoitteesta <https://www.kkv.fi/kuluttaja-asiat/tietoa-ja-ohjeita-yrityksille/kuluttaja-asiamiehen-linjaukset/maksaminen-verkkokaupassa>

Klarna. Suomalaiset voivat tammikuusta alkaen maksaa Wolt-tilauksensa

Klarnalla. Haettu 19.2.2026 osoitteesta <https://www.klarna.com/international/press/suomalaiset-voivat-tammikuusta-alkaen-maksaa-wolt-tilauksensa-klarnalla/>

Kleinbard M., Sollows J & Udis, L. (2022) Buy Now, Pay Later: Market trends and Consumers impacts. Consumer Financial Protection Bureau. https://files.consumerfinance.gov/f/documents/cfpb_buy-now-pay-later-market-trends-consumer-impacts_report_2022-09.pdf

Kuluttajaliitto. n.d. Kuluttajaluotto maksuvaihtoehtona. Haettu 7.12.2025 osoitteesta <https://www.kuluttajaliitto.fi/materiaalit/kuluttajaluotot/>

Kumar, A., Salo, J & Bezawada, R. (2024) Journal of Retailing. 'The effects of buy now, pay later (BNPL) on customers' online purchase behavior'. <https://doi.org/10.1016/j.jretai.2024.09.004>

Maggio M., Katz J., & Williams, E. (2023) Buy Now, Pay Later Credit: User Characteristics and Effects on Spending Patterns <http://dx.doi.org/10.2139/ssrn.4198320>

Majamaa, K., Rantala, K., & strategiasasto, V. k. (2020). Katsaus viime vuosien ylivelkaantumiskehitykseen. Valtioneuvoston kanslia. <https://urn.fi/URN:NBN:fi-fe20201221101608>

Salem N., & Udis L. (2025). The Buy Now, Pay Later Market: Data Spotlight. https://files.consumerfinance.gov/f/documents/cfpb_bnpl-market-report_2025-12.pdf

Stripe. (2025). Buy now-pay later guides. Haettu 29.12.2025 osoitteesta <https://stripe.com/en-fi/guides/buy-now-pay-later>

Uitto, T. (2003). Osamaksukauppa käytännössä. WSOY.

Valtiovarainministeriön julkaisuja. (2019). Selvitys keinoista ehkäistä kotitalouksien liikavelkaantumista: Työryhmän mietintö. Valtiovarainministeriö. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-038-9>

Vilkka, H. (2023.) Kirjallisuuskatsaus metodina, opinnäytetyön osana ja tekstilajina. Art House.

Vilkka, H. (2025). Tutki ja kehitä.6., uudistettu painos. Santalahti-kustannus.

Payments Europe. (2025). Turvallisuus, kätevyys ja valinnanvara: Korttien todellinen arvo. Maaraportti: Suomi. Paymentseurope.eu <https://www.paymentseurope.eu/wp-content/uploads/2025/10/PE-Country-Reports-2025-Finland-FI.pdf>

Postnord. (2025). E-commerce in the nordics. https://www.postnord.no/siteassets/pdfs/e-commerce_spring_2025.pdf

Peltonen, A. Määttä K. (2015.) Kuluttajansuojaoikeus. Talentum pro cop.

Wang Z., (2026) Buy Now, Pay Later: Recent Developments and Implications. Federal reserve Bank of Richmond. (Views expressed in this article are those of the author and not necessarily those of the Federal Reserve Bank of Richmond or the Federal Reserve System.) https://www.richmondfed.org/publications/research/economic_brief/2026/eb_26-05

Wenlong B., Lin C & Yang J. (2023.) The Rise of E-Wallets and Buy-Now-Pay-Later: Payment Competition, Credit Expansion, and Consumer Behavior. [DOI 10.3386/w31202](https://doi.org/10.3386/w31202)

Wuolijoki, S. (2023). 3., uudistettu painos, Pankkioikeus. Alma talent.

Taulukko 1. Valtiovarainministeriön julkaisuja. (2019). Selvitys keinoista ehkäistä kotitalouksien liikavelkaantumista: Työryhmän mietintö. Valtiovarainministeriö. <https://urn.fi/URN:ISBN:978-952-367-038-9>

Taulukko 2. Postnord. (2025). E-commerce in the nordics. https://www.postnord.no/siteassets/pdfs/e-commerce_spring_2025.pdf